

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2009/2151(INI)

28.4.2010

ARVAMUS

Esitaja: kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Saaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

Komisjoni teatis „Ühenduse lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisele”
(2009/2151(INI))

Arvamuse koostaja: Antigoni Papadopoulou

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. avaldab rahulolu komisjoni teatise üle loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamise kohta; tuletab meelde, et loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud katastroofid mõjutavad kõiki liikmes- ja kandidaatriike ning loodusõnnetusteks on lisaks muudele ohtudele¹ ka üleujutused, tormid, põud, tsunami, maavärinad², metsatulekahjud, äärmuslikud temperatuurinähtused, vulkaanipursked, laviinid, maalihked, tehnoloogilised ja tööstuslikud suurõnnetused, pinnase erosioon, aluspinnase ja põhjavee saastumine ning merede, järvede ja jõgede saastumine;
2. rõhutab, et liidu lähenemisviisi arendades on oluline silmas pidada asjaolu, et eri liikmesriike tabavad eri liiki katastroofid ja seetõttu on vaja erinevaid meetmeid;
3. rõhutab, et katastroofidel võib küll olla mitmeid põhjuseid, kuid alati ei saa neid taandada ainuüksi äärmuslikele loodusnähtustele, vaid sageli on nende tõenäolisemaks põhjuseks inimkonna nõrgenenud suhe ümbritsevasse füüsilisse keskkonda ning põhjuseks võivad olla ka tehnoloogilised ja tööstuslikud suurõnnetused, mis võivad kaasa tuua ohtlike keemiliste, bioloogiliste, radioloogiliste ja tuumaainete (CBRN) eraldumise koos väga raskete tagajärgedega tervisele, saagile, infrastruktuurile ja kariloomadele;
4. toetab liidu lähenemisviisi põhielemente; avaldab siiski kahetsust, et Euroopa Parlamendi eelmised ettepanekud ei ole veel täielikult ellu viidud, mis takistab loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamise ELi ühtse strateegia rakendamist;
5. on veendunud, et komisjoni teatis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamise kohta peaks käivitama ELi institutsioonide ja erinevate sidusrühmade, sealhulgas valitsusväliste organisatsioonide ja teiste kodanikuühiskonna liikmete vahelised poliitikaarutelud;
6. märgib, et loodusõnnetustel ja inimtegevusest tingitud katastroofidel on piirkondade majanduse jaoks väga tõsised tagajärjed, mis avaldavad negatiivset mõju infrastruktuurile, tööhõivele, loodus- ja kultuuripärandile, keskkonnale, turismile ning riigi majanduslikule ja sotsiaalsele arengule; teeb ettepaneku uue Euroopa välis teenistuse ja 2014-2020. aasta finantsraamistiku kujundamisel lisada järjepideva välisjulgeolekupoliitika esmatähtsate eesmärkide hulka liidu lähenemisviis loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisele, sealhulgas nõuetekohane mehhanism humanitaarabi eraldamiseks kriiside ajal nii ELis kui kolmandates riikides;
7. tõstab esile Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 222 nimetatud uut solidaarsusklauslit, mis näeb ette kõikvõimaliku abi andmise ja liikmesriikide vahelise tõhusa koordineerimise tagamise loodusõnnetuste või inimtegevusest tingitud õnnetuste

¹ See on loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide mittetäielik nimekiri. Seetõttu võib nimekirja lisada muid loodusõnnetusi ja inimtegevusest tingitud katastroofe, mida käesolevas arvamuses ei käsitleta.

² Euroopa Parlamendi 14. novembri 2007. aasta resolutsioon maavärinate piirkondliku mõju kohta (ELT C 282 E, 6.11.2008, lk 269).

korral;

8. tõstab sellega seoses esile Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 71 nimetatud ja nõukogu 25. veebruari 2010. aasta otsusega 2010/131/EÜ (sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee moodustamise kohta)¹ loodud sisejulgeolekualase operatiivkoostöö alalise komitee (COSI) kaasamise olulisust; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et COSI ei ole seadusandlik kogu ja tal ei tohiks olla seadusandlikke või poolseadusandlikke eelisõigusi; väljendab sügavat muret Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide järelevalve puudumise üle ja nõuab Euroopa Parlamendi ja riikide parlamentide nõuetekohast ja õigel ajal teavitamist COSI tegevusest, sest see tagaks vajaliku demokraatliku järelevalve;
9. on seisukohal, et COSI peaks loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide puhul osutama kõikidel vahendite kasutuselevõtu etappidel (valmisolek, reageerimine ja taastamine) koostalitlusvõimelist abi ja et selle tegevusraamistik peaks kooskõlas ELi sisejulgeoleku strateegiaga kajastama kõiki COSI vastutusalasse kuuluvaid valdkondi (politsei- ja tollikoostöö, välispiirid, sisejulgeolek ja katastroofid);
10. rõhutab, et abi andmisel tuleb lähtuda mittediskrimineerimise põhimõttest; märgib, et abi tuleks anda vajadusepõhiselt ja diskrimineerimata rassi, nahavärvi, soo, keele, usutunnistuse, poliitiliste või teiste vaadete, rahvusliku või sotsiaalse päritolu, varandusliku seisuga, vanuse või abisaajate muu staatuse alusel;
11. tuletab meelde, et olulised inimõigused satuvad loodusõnnetuste ja erakorraliste olukordade ajal ohtu; nõuab abi andmisel tõhusat järelevalvet, et tagada põhiliste inimõiguste austamine, sealhulgas ennetusmeetmete korraldamist seoses kehalise ja seksuaalvägivalla, vaimse kuritarvitamise, inimkaubanduse, sundränne ja kuritegevusega;
12. rõhutab, et loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud katastroofid mõjutavad naisi sageli rängemalt, kuna nende elatis sõltub ohtu sattunud loodusressurssidest rohkem kui meestel; nõuab tungivalt, et komisjon võtaks vastu soopõhised strateegiad, millega reageerida loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide põhjustatud inimeste turvalisuse vajadustele ning keskkonna- ja humanitaarkriisidele;
13. rõhutab, et nagu me nägime hiljutise Islandi vulkaanipurske tagajärjel, võivad loodusõnnetused ja inimtegevusest tingitud katastroofid põhjustada tõsist kahju majandusele ja elutähtsale infrastruktuurile, sealhulgas kommunaalvõrkudele, sidesüsteemile ja transpordile; palub komisjonil tungivalt kehtestada selged prioriteedid katastroofide tõttu kannatanud riikide abistamiseks, näiteks peavari ja ajutise elamiskoha ettevalmistamine või piisaval hulgal ohutu vee ja sanitaariaga varustamine;
14. tõstab esile, et tõhus kodanikukaitseoperatsioon tugineb konkreetsetele põhitegevustele, nagu ennetamine, kõikide aktiivne osalemine ja kaasamine, valmisolek, reageerimine ja taastemehhanismid;
15. juhib tähelepanu varajase hoiatamise süsteemide ja kiirreageerimisjõudude loomisele, millega peaksid kaasnema koolitusprogrammid ja üldsuse teadlikkuse tõstmise projektid;

¹ ELT L 52, 3.3.2010, lk 50.

16. rõhutab, et oluline on omada ulatuslikku andme- ja teabekogu katastroofiohtude ja nendega seotud kulude kohta ning jagada seda ELi tasandil, et teha võrdlusuuringuid ja määrata katastroofide tõenäoline piiriülene mõju, et liikmesriigid saaksid koondada teabe riikide tsiviilvõimekuse ja arstiabi ressurside kohta, ning rõhutab, et uute struktuuride loomise asemel peaksime me kasutama ja edasi arendama selliseid juba olemasolevaid struktuure nagu järelevalve- ja teabekeskus (MIC);
17. juhib tähelepanu asjaolule, et kliimamuutusest põhjustatud ja süvendatud keskkonnaprobleemid on praegu põhjuseks kasvavale sunniviisilisele rändele, ning soovib seetõttu rõhutada varjupaigataotlejate ja halvenenud keskkonnaseisundiga piirkondade vahelist üha tihedamat seost; nõuab „kliimapõgenike” kaitse ja ümberasustamise parandamist;
18. on arvamusel, et vajalik on tugev valdkondadevaheline koordineerimismehhanism, mis tagaks parimate tavade levitamise, et parandada valmisoleku-, reageerimis- ja taastamisalast koostööd;
19. juhib tähelepanu sellele, et arstiabi kättesaadavus vahetult pärast katastroofi on äärmiselt oluline; on seisukohal, et esmatähtsal kohal peab olema erakorraline meditsiiniline ja kirurgiline abi ellujäänutele, nakkushaiguste ohu vähendamine, psühhosotsiaalne abi raskete kaotuste, trauma ja piiratud sotsiaalsete ja elutingimuste tõttu kannatavatele inimestele ning abi osutamine imikute ja väikelaste nõuetekohaseks toitmiseks ja alatoitumuse ohjamiseks;
20. on seisukohal, et ELi olulised finantsmehhanismid, näiteks kodanikukaitse rahastamisvahend, peaksid katastroofide sageduse ja ulatuse suurenemist arvestades keskenduma rohkem ennetusabinõudele ning et ELis ja kolmandates riikides võetavate meetmete rahastamisvõimalusi tuleks viivitamatult bürokraatlike menetlusteta laiendada;
21. on seisukohal, et rahastamist, mis on mõeldud loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral täiendada riikide jõupingutusi eeskätt inimeste, aga ka keskkonna ja materiaalsete väärtuste, sealhulgas kultuuripärandi kaitsmise valdkonnas, tuleks juhtida olemasolevate rahastamisvahenditega;
22. on seisukohal, et loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide korral annab koos töötamine selgelt lisandväärtust; kutsub seetõttu liikmesriike ja ELi institutsioone üles arendama tugevdatud koostööd katastroofide ennetamise valdkonnas ja töötama välja tervikliku lähenemisviisi, et kujundada tõhusamat ELi poliitikat katastroofide ohjamiseks; väljendab seetõttu rahulolu meetmete üle, mida nõukogu on juba võtnud katastroofide ennetamist ja metsatulekahjude vältimist käsitleva liidu raamistiku loomiseks;
23. märgib, et oluline on tagada julgeolekutegevuse tõhus ja demokraatlik järelevalve; rõhutab Euroopa Parlamendi suuremat kaasatust julgeolekupoliitika väljatöötamisse pärast Lissaboni lepingu jõustumist, mis tähendab, et tõhus konsulteerimine kõikidel etappidel on väga oluline;
24. juhib tähelepanu loodusõnnetuste ja inimtegevusest tingitud katastroofide ennetamisele ja nendeks valmisolekule ning nende võimaliku mõju leevendamisele, et võtta vastu strateegia, mis põhineb ennetaval ja kogutud andmeid kasutaval lähenemisviisil; peab

sellel eesmärgil äärmiselt oluliseks tagada, et liikmesriikide õigusaktid oleksid vastavuses põhiliste ohutuseeskirjadega, mida on vaja järgida näiteks ehitusvaldkonnas.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.4.2010
Lõpphääletuse tulemus	+: 41 -: 1 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Cornelis de Jong, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Cornelia Ernst, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Clemente Mastella, Louis Michel, Claude Moraes, Antígoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Rui Tavares, Wim van de Camp, Axel Voss, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Alexander Alvaro, Edit Bauer, Anna Maria Corazza Bildt, Ioan Enciu, Ana Gomes, Nadja Hirsch, Franziska Keller, Petru Constantin Luhan, Mariya Nedelcheva, Norica Nicolai, Cecilia Wikström